

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/179/2022
Identifikačné číslo spisu:	5120205758
Dátum vydania rozhodnutia:	24.10.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Mario Dubaň
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:5120205758.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Maria Dubaňa a sudkyň JUDr. Aleny Svetlovskej a JUDr. Nory Halmovej v spore žalobcu O. E., narodeného XX. P. XXXX, Ž., Z. XX, zastúpeného advokátskou kanceláriou ADVOKÁTI Müller § Dikoš, s. r. o., Žilina, Tolstého 1201/20, IČO: 36 864 455, proti žalovaným 1/ obchodnej spoločnosti KORSO Credit, s. r. o., Bratislava, Nám. SNP 19, IČ: 51 175 797, 2/ obchodnej spoločnosti BestAuctions, s. r. o., Nitra, Kmeťkova 30, IČO: 50 107 607, obom zastúpeným advokátskou kanceláriou JUDr. Lukáčová & partners, s. r. o., Nitra, Mostná 72, IČO: 47 237 244, 3/ F. I. S., narodenému XX. S. XXXX, Ž., S. XXXX/X, zastúpenému JUDr. Alžbeta BORIKOVÁ, advokátska kancelária, s. r. o., Žilina, Predmestská 57, IČO: 47 249 587, o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 41C/36/2020, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 29. marca 2022 sp. zn. 8Co/9/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovaným 1/, 2/ a 3/ priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 27. mája 2021 č. k. 41C/36/2020-214 žalobu v celom rozsahu zamietol a žalovaným 1/, 2/ a 3/ priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to spoločne a nerozdielne. V odôvodnení uviedol, že na základe vykonaného dokazovania bolo zrejmé, že Slovenská sporiteľňa, a. s. ako predchádzajúci veriteľ (postupca) vyzval žalobcu na zaplatenie dlžnej pohľadávky výzvou zo dňa 17. septembra 2018, ktorá mu bola nesporne doručená dňa 02. októbra 2018. Žalobcu Slovenská sporiteľňa, a. s. vo výzve upozornila pre prípad neuhradenia dlhu na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca nesporne dlžnú sumu ani po výzve banky neuhradil a Slovenská sporiteľňa, a. s. oznámením zo dňa 12. decembra 2018, žalobcovi nesporne doručeným dňa 19. decembra 2018, oznámila vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru dňa 08. decembra 2018. Preto dospel k záveru, že mimoriadna splatnosť bola vyhlásená v súlade so zákonnými ustanoveniami § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). Keďže žalobca bol so zaplatením pohľadávky k

13. novembri 2019 v omeškaní viac ako 90 dní, Slovenská sporiteľňa, a. s. tak bola zároveň oprávnená v súlade s § 92 ods. 8 zákona o bankách postúpiť pohľadávku voči žalobcovi na žalovanú 1/. Pokiaľ išlo o namietané posunutie lehoty splatnosti z 08. decembra 2018 na deň 18. septembra 2019, súd prvej inštancie poukázal na to, že Slovenská sporiteľňa, a. s. v súlade so zákonom vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru dňa 08. decembra 2018, a preto následný súhlas Slovenskej sporiteľne, a. s. zo dňa 09. septembra 2019 (cca o rok neskôr) bolo potrebné posúdiť už len ako súhlas Slovenskej sporiteľne, a. s. k možnosti zaplatenia už splatného dlhu, nie ako zmenu obsahu záväzku, t. j. zmenu splatnosti dlhu. V tejto súvislosti súd pripomenul, že z výsledkov vykonaného dokazovania bolo zrejme, že žalobca bol k úhrade dlhu vyzvaný viackrát (17. septembra 2018, 12. decembra 2018, 09. septembra 2019), o čom svedčí aj jeho čiastočná úhrada dlhu dňa 17. septembra 2019. Vychádzajúc z uvedeného mal súd prvej inštancie za to, že došlo k platnému postúpeniu pohľadávky a žalovaná 1/ bola oprávneným navrhovateľom dražby, nakoľko mala splatnú pohľadávku voči žalobcovi a taktiež záložnú zmluvu. Pokiaľ žalobca namietal nízku všeobecnú hodnotu predmetu dražby, ktorá nezodpovedala všeobecnej hodnote v mieste a čase konania dražby, súd prvej inštancie ani v tomto smere nevzhliadol porušenie ustanovení zákona o dobrovoľných dražbách. Poukázal na to, že v konaní nebolo sporné, že v dražobnom konaní bol predložený znalecký posudok F.. M. S. č. 154/2019 zo dňa 17. decembra 2019, ktorým bol predmet dražby ocenený na 168 000 eur. Z vykonaného dokazovania bolo zároveň zrejme a medzi stranami sporu aj nesporné, že v dražobnom konaní žalobca predmetný znalecký posudok, ktorý mu bol riadne doručený dňa 16. januára 2020, nenamietal do 10 pracovných dní v zmysle § 12 ods. 5 zákona o dobrovoľných dražbách, t. j. nevyužil tak všetky zákonné prostriedky, ktoré mu zákon o dobrovoľných dražbách jednoznačne umožňoval. Súd prvej inštancie pritom dodal, že uvedená lehota má charakter lehoty prekluzívnej a jej uplynutím právo na podanie námietok proti znaleckému posudku zaniká. Súd mal napokon tiež za to, že nemohlo byť porušené ani zákonné ustanovenie § 16 ods. 6 zákona o dobrovoľných dražbách, nakoľko bolo zrejme, že cena predmetu dražby bola síce 168 000 eur, avšak najnižšie podanie a vydražená cena uhradená žalovaným 3/ bola vo výške 200 000 eur, t. j. viac ako cena znalecká. Vo vzťahu k navrhovanému dokazovaniu žalobcom súd prvej inštancie konštatoval, že vykonanie dokazovania v tomto smere považuje za neúčelné, nadbytočné a ne hospodárne, navyše uplatňujúc sudcovskú koncentráciu v spore v súlade s § 153 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) dodal, že žalobca návrh na vykonanie dokazovania neuplatnil včas. Pre úplnosť uviedol, že výsluchom Z.. L. Š. a F.. L. S., či výsluchom žalobcu mali byť preukázané skutkové tvrdenia a okolnosti, ktoré neboli súčasťou žaloby a prvý krát boli v rámci procesného útoku zo strany žalobcu tvrdené až na pojednávaní dňa 27. mája 2020 a jednalo sa o skutočnosti pre posúdenie danej veci nepodstatné. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 29. marca 2022 sp. zn. 8Co/9/2022 rozhodnutie súdu prvej inštancie vo veci samej potvrdil a vo výroku o trovách zmenil tak, že žalovaní 1/, 2/ a 3/ majú voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 %. Zároveň žalovaným 1/, 2/ a 3/ priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Odvolací súd v odôvodnení konštatoval, že aj podľa jeho názoru boli v danom prípade dodržané podmienky vyžadované ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách. Poukázal na to, že v čase postúpenia pohľadávky dňa 13. novembra 2019 bola splnená podmienka, aby bol dlžník napriek písomnej výzve banky zo dňa 17. septembra 2018 nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke, a nepochybne nešlo o prípad, kedy klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva. Výzva zo 17. septembra 2018 bola pritom žalobcovi doručená dňa 02. októbra 2018 a oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti z 12. decembra 2018 bolo žalobcovi doručené dňa 19. decembra 2018. Odvolací súd v tejto súvislosti uzavrel, že žalobca v odvolaní ani nespochybňoval svoju vedomosť o tom, že v posudzovanom období bol v omeškaní s plnením svojich záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy o úvere. Ďalej sa stotožnil aj so záverom súdu prvej inštancie, že „Súhlas banky s vyplatením Pohľadávky banky“ z 09. septembra 2019 (ďalej len „Súhlas“) nie je dohodou zmluvných strán o zmene lehoty splatnosti predmetnej pohľadávky založenej zmluvou o úvere na deň 18. septembra 2019, nakoľko to z obsahu uvedenej listiny nevyplýva. V súvislosti s namietaným nedostatkom v podobe nevykonania navrhnutých dôkazov odvolací súd dospel k záveru, že ani podľa

jeho názoru nebol dôvod vyhovieť návrhu žalobcu na vykonanie dôkazu výsluchom svedkov Z.. L. Š. a F.. L. S. ohľadom obsahu dohody a rokovaní, ktoré predchádzali uzavretiu predmetnej dohody. Navyše súd prvej inštalácie sa vysporiadal s návrhmi na doplnenie dokazovania aj po vecnej stránke a uviedol, prečo ich nepovažuje za relevantné pre účely tohto konania. Pokiaľ žalobca namietal všeobecnú hodnotu predmetu dražby, odvolací súd zdôraznil, že žalobca nepodal námietky proti znaleckému posudku v zmysle zákona o dobrovoľných dražbách, a to ani do dňa konania dobrovoľnej dražby, pričom nebolo sporné, že znalecký posudok mu bol riadne doručený v súlade s § 12 ods. 4 zákona o dobrovoľných dražbách. Odvolací súd vo vzťahu k podhodnoteniu ceny nehnuteľnosti poukázal aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/233/2010, podľa ktorého určenie výšky ceny draženej nehnuteľnosti nemôže mať za následok neplatnosť dražby, pretože zákon o dobrovoľných dražbách túto možnosť neupravuje. Preto konštatoval, že samotné nesprávne určenie ceny draženej nehnuteľnosti nie je zároveň dôvodom neplatnosti dražby. Pokiaľ ide o súvisiaci výrok II. o trovách prvoinštančného konania, odvolací súd uviedol, že nesprávnym bolo rozhodnutie v časti „a to spoločne a nerozdielne“, pretože každému zo žalovaných 1/, 2/ a 3/ vznikol nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, ods. 2 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktoré odôvodnil poukazom na ustanovenia § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

3.1. Dovolateľ považoval nevykonanie navrhovaných dôkazov výsluchom svedkov - Z.. L. Š. a F.. L. S. za arbitrárne, zakladajúce porušenie jeho základného práva na spravodlivý proces. Pritom prostredníctvom tohto návrhu na vykonanie dôkazov mali byť podľa jeho názoru preukázané okolnosti týkajúce sa kardinálneho dôvodu neplatnosti predmetnej dražby. Rovnako sa žalobca nestotožnil s nevykonaním dokazovania výsluchom svedkov - F.. L. G. a F.. M. S.. V tejto súvislosti namietal, že predmetná nehnuteľnosť ako predmet dražby nebola ohodnotená podľa všeobecnej hodnoty v mieste a čase konania dražby podľa ustanovenia § 12 ods. 1 zákona o dobrovoľných dražbách, keďže všeobecná hodnota predmetu dražby určená pre účely konania dražby vo výške 168 000 eur znaleckým posudkom č. 154/2019 zo dňa 17. decembra 2019 vypracovaným znalkyňou F.. M. S.H. bola v rozpore s ohodnotením znalkyňou F.. L. K.X. na cenu vo výške 217 000 eur (dňa 10. júna 2019) a tiež ohodnotením znalcom F.. L. G., ktorý určil cenu nehnuteľnosti vo výške 266 000 eur (dňa 28. januára 2020). Dovolateľ uviedol, že práve za účelom vysvetlenia tak markantného rozdielu v stanovení všeobecnej hodnoty predmetu dražby navrhol výsluch spomenutých znalcov. V tomto kontexte namietal aj závery súdov, v zmysle ktorých po uplynutí lehoty stanovenej § 12 ods. 5 zákona o dobrovoľných dražbách nemožno v súdnom konaní o neplatnosť dražby prihliadať na námietky voči znaleckému posudku použitému pre účely napádanej dražby.

3.2. Vo vzťahu k uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 CSP dovolateľ uviedol, že dovolací súd vo svojej judikačnej činnosti dosiaľ neriešil právnu otázku týkajúcu sa posúdenia uzavretia dohody o zmene splatnosti záväzku voči banke po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. V tejto súvislosti žalobca poukazoval na to, že zo strany Slovenskej sporiteľne, a. s. mu nebola adresovaná alebo doručená výzva v súlade s ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách, od ktorej doručenia by uplynula zákonná lehota, márne uplynutie ktorej by Slovenskej sporiteľni, a. s. zakladalo právo postúpiť zabezpečenú pohľadávku žalovanej 1/. Jediným dokumentom, ktorým v súvislosti so splatnosťou pohľadávky v dobe podania žaloby disponoval, bol Súhlas, obsahom ktorého bola dohoda zmluvných strán o zmene lehoty splatnosti predmetnej pohľadávky na deň 18. septembra 2019. Ak teda takýmto spôsobom došlo k stanoveniu novej lehoty splatnosti a k postúpeniu predmetnej pohľadávky došlo dňa 13. novembra 2019, je podľa názoru dovolateľa nepochybné, že medzi takto stanoveným dátumom splatnosti pohľadávky a jej postúpením neuplynulo viac ako 90 dní. Napokon zdôraznil, že žiadne ustanovenie OZ ani iného právneho predpisu nezakazuje účastníkom občiansko-právnych vzťahov dohodnúť sa o zmene lehoty splatnosti pohľadávky po tom, ako sa pohľadávka, ktorej sa takáto dohoda týka, stala splatnou.

3.3. Vzhľadom na uvedené dovolateľ navrhol, aby dovolací súd rozhodnutia nižších súdov zrušil a vec vrátil súdu prvej inštalácie na ďalšie konanie. Zároveň žiadal odložiť právoplatnosť napadnutého rozsudku

až do skončenia dovolacieho konania.

4. Žalovaní 1/ a 2/ vo vyjadrení k dovolaniu uviedli, že v rámci dokazovania bolo preukázané, že banka ako pôvodný veriteľ výzvu zo 17. septembra 2018 a oznámenie z 12. decembra 2018 doručila žalobcovi a ten obe listiny nesporne prevzal. Mali za to, že prechádzajúci veriteľ dodržal postup v súlade s § 53 ods. 9 v spojení s § 565 OZ. Ďalej uviedli, že Súhlas nepredstavuje dohodu o zmene obsahu záväzku podľa § 516 OZ. V danom prípade banka žalobcovi iba oznámila informáciu ohľadom presného vyčíslenia pohľadávky ku konkrétnemu dátumu, výšku nákladov dražby a s tým súvisiacich údajov. V tejto časti považovali aj odôvodnenie napadnutého rozhodnutia za správne. Žalovaní 1/ a 2/ ďalej konštatovali, že banka dodržala pri postúpení pohľadávky na žalovanú 1/ postup v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, keďže v čase postúpenia predmetnej pohľadávky bol žalobca v omeškaní viac ako 90 dní. Mali tiež za to, že nevykonaním navrhnutých dôkazov nedošlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý súdny proces, a to s poukazom na § 153 ods. 1 CSP. Pokiaľ žalobca namietal ocenenie predmetu dražby, uviedli, že žalobca proti predmetnému znaleckému posudku nevzniesol námietky v zákonnej lehote a tieto nepodal ani do času konania dražby. Žalovaní 1/ a 2/ preto navrhli dovolanie žalobcu odmietnuť.

5. Žalovaný 3/ vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že zo znenia Súhlasu nemožno žiadnym výkladom vyvodíť akúkoľvek zmenu úverovej zmluvy. Vzhľadom na to potom žalobcom navrhnutý výsluch svedkýň Z.. Š. a F.. S. bol správne súdom zamietnutý nielen pre koncentráciu konania, ale aj pre jeho neúčelnosť a nulovú výpovednú hodnotu. Žalovaný 3/ mal za to, že postúpenie pohľadávky bolo platné a tvrdenia prezentované žalobcom považoval za irelevantné, ničím nepreukázané a v konečnom dôsledku účelové. Zároveň konštatoval, že odvolací súd sa vyčerpávajúco vyjadril ku všetkým skutočnostiam tvrdeným žalobcom v odvolaní, pričom toto aj riadne odôvodnil vo svojom rozhodnutí. Pokiaľ išlo o ocenenie nehnuteľnosti znaleckým posudkom F.. M. S. č. 154/2019, žalobca bol v procese dobrovoľnej dražby preukázateľne pasívny, keď nevyužil svoju zákonnú možnosť znalecký posudok namietat'. Dodal, že by bolo porušením rovnosti účastníkov dražby, aby žalobca až v súdnom konaní o neplatnosť dražby realizoval svoje zákonné oprávnenia prináležiace mu v procese dražby. Žalovaný 3/ preto navrhol podané dovolanie zamietnuť.

6. Podľa § 444 ods. 1 CSP dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Podľa § 444 ods. 2 CSP ak nejde o rozhodnutie, ktoré ukladá povinnosť plniť, dovolací súd môže na návrh odložiť jeho právoplatnosť, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa; ustanovenie § 230 tým nie je dotknuté.

7. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad právoplatnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia podľa ustanovenia § 444 ods. 2 CSP a v súlade s ustálenou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie. Uvedený procesný postup z ústavnoprávneho hľadiska považuje za udržateľný aj Ústavný súd Slovenskej republiky (m. m. IV. ÚS 158/2022, IV. ÚS 442/2022).

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je síce procesne prípustné, ale nie je dôvodné a preto ho zamietol (§ 448 CSP).

9. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

10. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

12. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

13. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

14. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

15. Dovolateľ vyvodzujúci prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietal nevykonanie navrhovaného dokazovania a nesprávne právne posúdenie veci.

16. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

17. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

18. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane uviedol, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). So zreteľom na to pristúpil aj v danom prípade k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa, že procesne nesprávnym postupom súdov bolo zasiahnuté do jeho práva na spravodlivý proces.

19. Pokiaľ žalobca namietal, že v konaní neboli vykonané ním navrhnuté dôkazy (výsluchy Z. L. Š., F. L. S., F. L. G. a F. M. S.), dovolací súd vo všeobecnosti uvádza, že kým navrhovanie dôkazov je právom a zároveň procesnou povinnosťou strán sporu, len súd rozhodne, ktorý z označených (navrhnutých) dôkazov vykoná (porov. § 185 ods. 1 CSP). Uvedené predstavuje prejav zákonnej právomoci súdu korigovať návrhy strán na vykonanie dokazovania sledujúc tak rýchly a hospodárny priebeh konania a súčasne zabezpečiť, aby sa zisťovanie skutkového stavu dokazovaním držalo v mantineloch predmetu konania a aby sa neuberalo smerom, ktorý z pohľadu podstaty prejednávanej veci nie je relevantný.

20. Z ustálenej rozhodovacej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky zároveň vyplýva, že zásah do základného práva na súdnu ochranu či práva na spravodlivé súdne konanie by v tejto súvislosti bolo možné konštatovať len vtedy, ak by záver všeobecného súdu o nevykonaní účastníkom navrhovaného dôkazu bol zjavne neodôvodnený, chýbala by mu predchádzajúca racionálna úvaha konajúceho súdu vychádzajúca z priebehu konania a stavu dokazovania v jeho rámci, či vtedy, ak by nevykonaním navrhnutého dôkazu bol účastník postavený do podstatne nevýhodnejšej pozície ako druhá strana v konaní (I. ÚS 350/08).

20.1. Podľa názoru dovolacieho súdu ale o tento prípad v prejednávanej veci nešlo. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia (body 42. až 46.) vyčerpávajúco objasnil, z akých dôvodov nevyhovel návrhom žalobcu na doplnenie dokazovania. Uviedol, že dokazovanie výsluchom znalca F. L. G. a znalkyne F. M. S. nevykonan, nakoľko dokazovanie v tomto smere nepovažoval vzhľadom na ustálené skutkové a právne závery za potrebné. Aj bez vykonania týchto dôkazov mal dostatočne zistený skutkový stav pre rozhodnutie v danej veci a vykonanie dokazovania v tomto smere vyhodnotil ako neúčelné, nadbytočné a nehospodárne. Súd prvej inštancie navyše v súvislosti s navrhnutým dôkazom výsluchu svedkov Z. L. Š. a F. L. S., výsluchom znalca F. L. G. a výsluchom žalobcu podľa § 195 CSP s poukazom na § 153 CSP uplatnil sudcovskú koncentráciu v spore a mal za to, že žalobca tento návrh na vykonanie dokazovania neuplatnil včas. Preto konštatoval, že na tento dôkaz, ako prostriedok procesného útoku, aj vzhľadom na pasivitu žalobcu v priebehu konania, ktorý nevyužil ani procesný postup podľa § 167 CSP, neprihliadal. S poukazom na čl. 17, § 157 ods. 1 a § 179 ods. 1 CSP dodal, že ak by tento prostriedok procesného útoku prihliadal, vyžadovalo by to nariadenie ďalšieho pojednávania a vykonanie ďalších úkonov súdu. Vzhľadom na prevenciu zbytočných prietahov v konaní, hospodárnosť konania a striktné kontradiktórny charakter konania, pri zachovaní individuálnej zodpovednosti strán za konečný procesný výsledok súd prvej inštancie nevyužil ani postup v súlade s § 181 ods. 4 CSP. Mal za to, že v danom prípade nemožno dospieť k záveru, že žalobca, resp. jeho právny zástupca, keby konal starostlivo, nebol

schopný navrhnuť predmetný dôkaz skôr; v konaní nebolo tvrdené a zároveň preukázané, že by existoval objektívny dôvod, ktorý by v označení tohto dôkazu včas bránil. Súd prvej inštancie preto nekonanie, pasivitu, či nedostatočnú aktivitu strany sporu v priebehu konania nepovažoval za dôvod pre postup v súlade s § 181 ods. 4 CSP. Súd ďalej zdôraznil, že výsluchom Z.. L. Š. a F.. L. S., či výsluchom žalobcu podľa § 195 CSP navyše mali byť preukázané skutkové tvrdenia a okolnosti, ktoré neboli súčasťou žaloby a prvýkrát boli v rámci procesného útoku zo strany žalobcu tvrdené až na pojednávaní dňa 27. mája 2020. Mal za to, že takáto nová skutková argumentácia bola rovnako prednesená neskoro a preto vo vzťahu k navrhnutým dôkazom aplikoval § 153 CSP. Navyše, podľa názoru súdu prvej inštancie sa jednalo o skutočnosti pre posúdenie danej veci nepodstatné, a to vzhľadom na dosiahnuté skutkové a právne závery. V súvislosti s uplatnením sudcovskej koncentrácie dospel k záveru, že nebolo možné aplikovať ustanovenia § 295 a § 296 CSP, nakoľko žalobca bol počas konania v spore zastúpený právnym zástupcom (advokátom).

20.2. Odvolací súd sa stotožnil s rozhodnutím okresného súdu nevykonať ďalšie dôkazy ako i s jeho odôvodnením, pričom poukázal na to, že procesným právam strany sporu nepatrí, aby bol súdom vykonaný každý stranou sporu navrhnutý dôkaz alebo dôkaz, o ktorom sa procesná strana subjektívne domnieva, že by mal byť súdom vykonaný; rozhodovanie o tom, ktoré z dôkazov budú vykonané, patrí vždy zásadne výlučne súdu. Ani podľa odvolacieho súdu nebol dôvod vyhovieť návrhu žalobcu na vykonanie dôkazu výsluchom svedkov Z.. L. Š. a F.. L. S. ohľadom obsahu dohody a rokovaní, ktoré predchádzali uzavretiu predmetnej dohody. Podotkol, že ak by aj súd prvej inštancie neuplatnil sudcovskú koncentráciu konania, vysporiadal sa s návrhmi na doplnenie dokazovania aj po vecnej stránke a uviedol, prečo ich nepovažuje za relevantné pre účely tohto konania. Napokon vytkol žalobcovi, že v žalobe neuviedol konkrétne skutočnosti ohľadom nesprávnosti všeobecnej hodnoty predmetu dražby uvedenej v znaleckom posudku F.. M. S.H., a preto aj dôkazné návrhy ním navrhnutých svedkov neboli namieste.

20.3. Dovolací súd považuje toto zdôvodnenie nevykonania navrhovaného dokazovania za dostatočné, po vecnej stránke správne a predovšetkým súladné so zákonom. Postup súdu prvej inštancie (či prípadne odvolacieho súdu) preto vec prejednávajúci senát vyhodnotil ako nespôsobilý zasiahnuť do práva žalobcu na spravodlivý súdny proces. Vzhľadom na uvedené je potrebné konštatovať, že týmto postupom nedošlo k založeniu vady podľa § 420 písm. f) CSP.

21. Dovolací súd pripomína, že podľa § 191 CSP dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany. Zároveň je potrebné uviesť, že nesprávne vyhodnotenie dôkazov bez toho, aby z toho plynúce skutkové závery boli svojvoľné či ústavné neudržateľné, nie je vadou konania v zmysle § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd pritom pre úplnosť poznamenáva, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

22. Na dôvažok hodno poznamenať, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - porov. ustanovenie § 442 CSP, v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak

dovolací súd takúto vadu v posudzovanom spore nezistil.

23. Pokiaľ dovolateľ v kontexte zmätočnostnej vady podľa § 420 písm. f) CSP namietal ohodnotenie predmetu dražby v rozpore s ustanoveniami zákona o dobrovoľných dražbách, či záver súdov, podľa ktorých nemožno v súdnom konaní o neplatnosť dražby prihliadať na námietky voči znaleckému posudku použitému pre účely napádanej dražby, z obsahu tejto argumentácie vyplýva jeho nespokojnosť s právnym posúdením veci. K tomu dovolací súd uvádza, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

23.1. V tomto kontexte hodno zdôrazniť, že prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nezakladá skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočíva na nesprávnych právnych záveroch, nakoľko nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP (porov. R 24/2017). Najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010 a 8ECdo/70/2014). Skutočnosť, že dovolateľ má odlišný právny názor než odvolací súd, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ním tvrdenú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

24. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalobca neopodstatnene namieta, že súdy nižších inštancií mu nesprávnym procesným postupom znemožnili uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP).

25. Žalobca ďalej (vychádzajúc z obsahu dovolania podľa čl. 11 ods. 1 a § 124 ods. 1 CSP) vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

26. Dovolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je viazaný iba vymedzením právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré považuje dovolateľ za nesprávne, nie však už určením, pod ktorý prípad prípustnosti jej riešenia (§ 421 ods. 1 CSP) táto otázka spadá. Z uvedeného dôvodu dovolací súd z hľadiska prípustnosti dovolania posudzuje (iba) materiálny substrát samotného dovolacieho konania spočívajúci vo vymedzení právnej otázky a predstretí vlastnej argumentácie dovolateľa v zmysle § 432 ods. 2 CSP, súčasne zohľadňujúc vlastnú rozhodovaciu prax (iura novit curia, 4Cdo/11/2021, 8Cdo/54/2018, I. ÚS 51/2020).

27. Dovolací súd konštatuje, že dovolateľ v danom prípade zákonu zodpovedajúcim spôsobom vymedzil právnu otázku týkajúcu sa možnosti uzavretia dohody o zmene splatnosti záväzku voči banke po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Po konštatovaní prípustnosti dovolania pristúpil dovolací súd k meritórnemu dovolaciemu prieskumu a posúdeniu dôvodnosti podaného dovolania z hľadiska uplatnenej dovolacej argumentácie, t. j. z hľadiska právneho posúdenia veci odvolacím súdom vo vymedzenej právnej otázke.

28. Právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio iuris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio facti), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

29. Dovolateľ argumentoval, že žiadne ustanovenia OZ ani iného právneho predpisu nezakazujú účastníkom občiansko-právnych vzťahov dohodnúť sa o zmene lehoty splatnosti pohľadávky po tom,

ako sa pohľadávka, ktorej sa takáto dohoda týka, stala splatnou. Uviedol, že predmetný Súhlas bol rovnako ako Zmluva o úvere uzavretý písomne, vydaným na základe písomnej žiadosti žalobcu, obsahom ktorého bol výsledok prechádzajúcej komunikácie žalobcu a banky o zmene lehoty splatnosti predmetnej pohľadávky na deň 18. septembra 2019. Takýmto spôsobom podľa jeho názoru došlo k uzavretiu písomnej dohody, ktorou sa zmluvné strany dohodli na zmene lehoty splatnosti predmetnej pohľadávky, pričom samotný Súhlas je nielen výsledkom rokovaní zmluvných strán, ale súčasne dôkazom potvrdzujúcim existenciu takejto dohody.

30. Súd nižších inštancií dospeli k záveru, že v danej veci nedošlo ku kumulatívnej novácii podľa § 516 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého účastníci môžu dohodou zmeniť vzájomné práva a povinnosti. Z obsahu Súhlasu podľa ich názoru vyslovene nevyplyvalo, že ide o dohodu zmluvných strán o zmene lehoty splatnosti predmetnej pohľadávky založenej zmluvou o úvere na deň 18. septembra 2019. Dovolací súd preto pre účely zodpovedania dovolateľom nastolenej právnej otázky skúmal, či v danom prípade došlo k uzavretiu dohody o zmene lehoty splatnosti pohľadávky a či rozhodnutia súdov nižších inštancií v tomto smere spočívajú v správnom právnom posúdení veci.

31. Podľa § 35 ods. 1 OZ prejav vôle sa môže urobiť konaním alebo opomenutím; môže sa stať výslovne alebo iným spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti o tom, čo chcel účastník prejavovať.

32. Podľa § 35 ods. 2 OZ právne úkony vyjadrené slovami treba vykladať nielen podľa ich jazykového vyjadrenia, ale najmä tiež podľa vôle toho, kto právny úkon urobil, ak táto vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom.

33. Pri výklade právneho úkonu je okrem iného úlohou súdu na základe vykonaného dokazovania posúdiť, aká bola skutočná vôľa strán v čase uzatvárania zmluvy. Podmienkou pre to, aby mohol prihliadnuť k vôli účastníkov je, aby nebola v rozpore s tým, čo vyplýva z jazykového vyjadrenia úkonu. Výkladom tak možno zisťovať iba obsah právneho úkonu, nemožno ním prejav vôle dopĺňať. Takto musí súd postupovať aj v prípadoch, ak interpretujú účastníci vo svojich prednesoch alebo výpovediach v priebehu konania zmluvné dojednanie odlišným spôsobom. Interpretácia obsahu právneho úkonu súdom podľa § 35 ods. 2 OZ nemôže byť považovaná za nahradenie, prípadne zmenu už urobených prejavov vôle, keďže použitie zákonných výkladových pravidiel smeruje iba k tomu, aby obsah právneho úkonu vyjadreného slovami, ktorý urobili účastníci o vzájomnej dohode, bol vyložený v súlade so stavom, ktorý existoval v čase ich zmluvného dojednania (porovnaj sp. zn. 3Cdo/81/2011).

34. Po preskúmaní obsahu spisového materiálu a najmä predmetného Súhlasu dovolací súdospel k záveru o správnosti posúdenia veci súdmi nižších inštancií. Ani podľa názoru dovolacieho súdu z obsahu Súhlasu za použitia tradičných interpretačných metód nevyplyva dohoda zmluvných strán o zmene lehoty splatnosti spornej pohľadávky. Banka žalobcovi v liste označenom ako „Súhlas banky s vyplatením Pohľadávky banky“ oznamuje na základe jeho žiadosti výšku jej pohľadávky a výšku nákladov dražby ku konkrétnemu dátumu (18. septembra 2019). Zároveň vyjadruje súhlas s vyplatením pohľadávky banky a nákladov dražby, pričom označuje účty, na ktoré je potrebné uhradiť jednotlivé položky. Ďalej banka uvádza informáciu, čím je pohľadávka banky zabezpečená a označuje predmetný záloh. Zároveň banka vyhlasuje, že bez zbytočného odkladu po splatení pohľadávky banky v celom rozsahu aj s nákladmi dražby vystaví kvitanciu potvrdzujúcu zánik pohľadávky banky a vyhotoví žiadosť o výmaz žalobného práva. Dovolací súd preto konštatuje, že z takéhoto formálneho jednostranného oznámenia banky ohľadom výšky pohľadávky a s ňou súvisiacich relevantných údajov ku konkrétnemu dňu na dopyt dlžníka (žalobcu) nemožno vyvodzovať uzavretie dohody o zmene splatnosti pohľadávky. V danom prípade zo žiadneho slovného vyjadrenia nemožno vystihnúť, aké vzájomné práva alebo povinnosti a v akom rozsahu sa menia, tak ako to vyžaduje ustanovenie § 516 OZ. Vzhľadom na to možno uzavrieť, že v danom prípade nedošlo k uzavretiu dohody medzi bankou a žalobcom o zmene lehoty splatnosti pohľadávky.

35. Uplatnený dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 CSP preto dovolací súd nepovažoval za dôvodný, keďže napadnuté rozhodnutie v otázke (ne)uzavretia dohody o zmene splatnosti záväzku voči banke po

vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru v danom prípade spočíva v správnom posúdení veci.

36. Pokiaľ dovolateľ - subsumujúci svoje výhrady pod dovolací dôvod spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 421 ods. 1 CSP) - namieta, že zo strany banky mu nebola adresovaná alebo doručená výzva, od doručenia ktorej by plynula zákonná lehota, márne uplynutie ktorej by banke zakladalo právo postúpiť zabezpečenú pohľadávku žalovanej 1/ v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, dovolací súd konštatuje, že v tomto prípade nejde o otázku relevantnú z pohľadu ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, keďže ide o argumentáciu skutkového charakteru.

36.1. Dovolený súd v tejto súvislosti pripomína, že riešenie skutkovej otázky (questio facti) je v civilnom sporovom konaní spojené s obstarávaním skutkových poznatkov súdu v procese dokazovania. Pri riešení takejto otázky sa súd zameriava na skutkové okolnosti významné napríklad z hľadiska toho, čo a kedy sa stalo alebo malo stať, čo (ne)urobil žalobca alebo žalovaný, čo (ne)bolo dohodnuté, či a aké skutočnosti nastali po konaní (opomenutí konania) niektorej fyzickej alebo právnickej osoby, čo obsahuje určitá listina, čo vypovedal svedok, čo uviedol znalec. S istým zjednodušením možno konštatovať, že otázkou skutkovou (faktickou) je pravdivosť, či nepravdivosť skutkových tvrdení procesných strán. Na rozdiel od toho riešenie právnej otázky (questio iuris) prebieha v procese právneho posudzovania veci, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, zamýšľa sa nad možnosťou (potrebou) jej aplikácie, skúma jej obsah, zmysel a účel, normu interpretuje a na podklade svojich skutkových zistení (to znamená až po vyriešení skutkových otázok) prijíma právne závery o existencii alebo neexistencii dôvodu pre aplikovanie predmetnej právnej normy na posudzovaný prípad (porovnaj sp. zn. 3Cdo/218/2017, 3Cdo/150/2017, 4Cdo/7/2018, 4Cdo/32/2018, resp. aj 7Cdo/99/2018).

36.2. Dovolený súd uvádza, že dovolateľ v tomto prípade zákonným spôsobom nevymedzil právnu otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a následne malo zakladať nesprávne právne posúdenie veci. V prípade otázky položenej dovolateľom v dovolaní ide o otázku skutkovú. Dovolený namieta nedodržanie postupu stanoveného v ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách a s tým spojenú neplatnosť postúpenia pohľadávky zo strany pôvodného veriteľa žalobcu (banky) v prospech žalovanej 1/, čo zdôvodňuje nedoručením výzvy predpokladanej uvedeným ustanovením, teda fakticky rozporuje vyriešenie otázky závislej od skutkového stavu. Dovolený preto nesprávne právne posúdenie veci odôvodňuje spochybnením skutkových zistení, ku ktorým dospeli súdy nižších inštancií, pričom správnosť súdmi riešených skutkových otázok nemôže byť v dovolacom konaní podrobená meritornému prieskumu, lebo dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Dovolený súd zdôrazňuje, že v dovolaní nastolená otázka, ktorá má skutkovú (nie právnu) povahu, nemôže byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP a nemôže viesť k založeniu prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia.

37. Dovolený súd v tejto súvislosti poukazuje aj na judikovaný právny záver ústavného súdu (sp. zn. II. ÚS 172/03), v zmysle ktorého „ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na to základe ho prípade zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane“.

38. Vzhľadom na vyššie uvedené dospel dovolací súd k záveru, že podané dovolanie nie je dôvodné a preto ho zamietol (§ 448 CSP).

39. Žalovaní 1/, 2/ a 3/ boli v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešní (§ 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP), preto im dovolací súd proti žalobcovi priznal v súlade s § 262 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov dovolacieho konania s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

40. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.